

TEKMOVANJE MED BENETKAMI, HABSURŽANI IN CELJANI ZA OBLAST NAD DEŽELAMI

Celjski grofje

Slikovno gradivo: Vir, Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 105. .Rekonstrukcija Starega gradu nad Celjem iz 16. stoletja,

Kot je bilo že omenjeno, so si naše dežele kot fevdno last postopoma pridobili Habsburžani. Ob širjenju svoje posesti pa so naleteli na močne tekmece. Najmočnejša med njimi je bila rodbina Celjskih grofov. Ti so v drugi polovici 14. in v prvi polovici 15. stoletja postali najvplivnejša rodbina, ki je izhajala z današnjega slovenskega ozemlja. Kot Žovneški gospodje so bili od začetka 14. stoletja zvesti vazali Habsburžanov. Z dedovanji so dobili v last Celje, ki je postalo njihov novi sedež. Že kmalu so jim dodelili tudi grofovske časti. Z nakupi posesti, s premišljenimi porokami, predvsem pa z dedovanji so pridobili ogromno posest na Koroškem in Kranjskem. Z več porokami pa so se usmerili tudi na hrvaški, bosanski in srbski prostor. Izkoristili so tudi krizo Habsburžanov in se povezali z njihovimi glavnimi nasprotniki, z dinastijo Luksemburžanov. Tako se je med Celjskimi in Habsburžani razvnela prava vojna, ki so jo rešili s pogodbo. Ta je določala, da preide celjska posest v roke Habsburžanov, če izumrejo moški potomci Celjanov, in obratno.

Leta 1436 so dobili tudi knežji naziv, Celje pa je dobilo pravice mesta. V svojih rokah so tako združili večino prostora poseljenega z našimi predniki razen Prekmurja in delov, ki so bili pod Beneško republiko. Leta 1456, po zahrbtnem umoru zadnjega moškega člana družine Celjskih Ulrika II., so Habsburžani postali nasledniki celjske posesti.

Slikovno gradivo: Celjski grad (lastno gradivo)

Slikovno gradivo: Vir, Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 97. *Pečat z grbom Friderika II. Celjskega iz leta 1414.*

Habsburžani in Benečani

Pri širjenju habsburške posesti v primorju in Istri so Habsburžani naleteli na zelo močne in vplivne Benetke. Benečani so do začetka 15. stoletja osvojili vsa mesta na področju zahodne Istre, razen Trsta, ki je sprejel vlado Habsburžanov. Benetke so vse do svojega propada konec 18. stoletja še širile svojo posest na današnje slovensko ozemlje, hkrati pa so skozi vso obdobje obstoja imele v svoji posesti Beneško Slovenijo in zahodni del Istre. Habsburžani so v prizadevanjih za širjenje svoje posesti naletela tudi na križanje interesov z Madžari. V želji, da bi prevzeli ogrski prestol, jih je premagal ogrski kralj Matija Korvin. Rodbina Habsburžanov je v boju za vpliv na Slovenskem koncem srednjega veka postopoma premagala vse tekmece in tako v naših krajih zavladala za več kot šest stoletij.

Vprašanja

1. Opiši, kako se je Celjskim uspelo povzpeti do knežjih časti.
2. Pojasni odnose med Celjskimi in Habsburžani.
3. Kakšne so bile posledice izumrtja Celjskih?

Pojmi

Rekonstrukcija: obnova.